

До

Број

Датум: 18.12.2014

ОДЛУКА

**На Комисијата за жалби, при Советот за етика во Медиумите во Македонија
по претставката од Бранко Героски за интервјудо на Лидија Богатинова со Ивица
Боцевски, во вестите на Канал 5 емитувано на 13 ноември 2014 година**

Претставката е прифатена

Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во Членовите 10, 11 и 16

Член 10.

„Новинарот нема свесно да создава ниту преработува информации што ги загрозуваат човековите права или слободи, нема да говори со јазикот на омразата и нема да поттикнува на насилство и дискриминација по која било основа (национална, верска, расна, полова, социјална, јазична, сексуална ориентација, политичка...).“

Член 11.

Новинарот ќе се придржува и на општоприфатените општествени стандарди на пристојност и почитување на етничките, културните и религиозните различности во Македонија (...).

Член 16

Новинарот ќе ги чува угледот и достоинството на својата професија, ќе ги поттикнува заемната солидарност и различноста на ставовите и нема да го употреби својот медиум за пресметка со личности, вклучувајќи ги и своите колеги..

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите во Македонија констатираше дека во споменатото интервјудо станува збор за нарушување на трите члена од Кодексот на новинарите на Македонија. Комисијата смета дека понекогаш се заборава дека медиумот и новинарот не треба да објавуваат материјал (информација, слика, мислење, коментар) кој има за цел да шири непријателство или омраза, или ако постои голема веројатност дека објавениот материјал ќе предизвика непријателство или омраза спрема некого поради неговата раса, етничка припадност, пол, вера, политичка припадност, сексуална ориентација, физички недостаток итн.

Исто така, Комисијата укажува дека новинарот е одговорен и за искажаното од страна на соговорниците, бидејќи преку него тие ставови добиваат јавност, затоа е должен да ги парафразира или да се огради од навредлив јазик, промовирање на стереотипи или дискриминација. Освен тоа, ниту новинари, ниту уредници не би смееле да си дозволат да се пресметуваат со свои колеги преку сопствените медиуми. Таквото однесување не само што го намалува нивниот интегритет и достоинство, туку ја урива репутацијата на новинарската професија воопшто и ја намалува довербата на јавноста во медиумите.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за жалби се обрати Бранко Героски, уредник на "Слободен печат" и Плусинфо, за интервјутото на Лидија Богатинова со Ивица Боцевски, во вестите на Канал 5 на ден 13 ноември 2014 година. Во претставката се вели дека во интервјутото „објавени се навредливи и клеветнички квалификации за мене, без при тоа да се наведат никакви докази и со очигледна намера да се нанесе штета врз мојот углед и честа“.

Во конкретниот случај, станува збор за исказот на уредничката Богатинова: "До каде ќе оди ваквата свесна манипулација со интересите на Македонија кога и самиот Венизелос завчера изјави дека ќе нема никакви поместувања во преговорите са името до изборите? Дали излегува дека Героски е поголем грк и од Венизелос?" Героски, исто така посочува дека на крајот на интервјутото, Богатинова зборува за "... оние мешетари кои се обидуваат да ги нарушат позициите на Македонија во преговорите за името". Тој додава дека „Со оглед дека во интервјутото конкретно се спомнуваат два лица, јас и господинот Љубомир Фрчковски, очигледно е дека квалификацијата на г-ѓа Богатинова се однесува и на мене.“

Комисијата за жалби побара одговор од Лидија Богатинова на претставката на Героски. Таа во одговорот побара Комисијата да го праша Героски „што напишал два дена пред мојот разговор со Боцевски, а и да го прашате дали знае што изјавил Венизелос три дена пред тоа. Венизелос изјавата ја даде во понеделник на 10 ноември оваа година, а Героски на неговиот портал нашироко пишуваше следниот ден, во вторник на 11.ти. Преговорите се одржаа на 12-ти, а јас со Боцевски разговаравме ден потоа.“ Таа посочи Комисијата да побара од Героски „да ви ги достави двата спомнати линка“.

Комисијата за жалби ги имаше предвид горните искажувања при разгледувањето на претставката. Станува збор за интервју кое, меѓу другото е искористено и за нетолерантен однос кон оние кои мислат поинаку. Според Комисијата, медиумот и новинарот не треба да објавуваат материјал (информација, слика, мислење, коментар) кој има за цел да шири непријателство или омраза, или ако постои голема веројатност дека објавениот материјал ќе предизвика непријателство или омраза спрема некого поради неговата раса, етничка припадност, пол, вера, политичка припадност, сексуална ориентација, физички недостаток итн. Комисијата посебно ја нагласи неприфатливоста на навреди од страна на соговорникот во интервјутото. Тоа се смета за одговорност на новинарот, кој е одговорен и за искажаното од страна на соговорниците, бидејќи преку него тие ставови добиваат јавност, па затоа е должен

да ги парафразира или да се огради од навредлив јазик, промовирање на стереотипи или дискриминација. Но наместо тоа да се направи се оди во друга насока, а притоа се заборава дека ниту новинари, ниту уредници не би смееле да си дозволат да се пресметуваат со свои колеги преку сопствените медиуми. Бидејќи таквото однесување не само што го намалува нивниот интегритет и достоинство, туку ја урива репутацијата на новинарската професија воопшто и ја намалува довербата на јавноста во медиумите.

Комисијата за жалби во случајов го разгледа само интервјуто на Богатинова со Боцевски и ја донесе одлуката дека се прекршени членовите 10, 11 и 16 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Комисијата за жалби сака да потсети на дел од принципите на однесување на новинарите од Декларацијата на Меѓународната федерација на новинарите (IFJ) Декларација:

Почитувањето на вистината и правото на јавноста за вистина е првата задача на новинарот.

Во согласност со оваа обврска, новинарот во секое време треба да ги брани принципите на слободата со чесно собирање и објавување на вести, и правото на фер коментар и критика.

Новинарот ќе известува само во согласност со фактите на кои тој / таа им го знае потеклото. Новинарот не смее да потисне (скрие) важни информации или да фалсификува документи.

Новинарот ќе користи само фер методи за да добие вести, фотографии и документи.

Новинарот ќе стори сè за да се исправи секоја објавена информација за која е утврдено дека е крајно неточна.

Новинарот ќе ја почитува професионалната тајна во однос на изворот на информацијата добиена во доверба.

Новинарот треба да биде свесен за опасноста од дискриминација поткрепена од страна на медиумите и ќе стори сè за да се избегне олеснување на таква дискриминација заснована, меѓу другото, врз раса, пол, сексуална ориентација, јазик, религија, политичко или друго мислење и национално или социјално потекло.

Новинарот ќе ги смета како сериозни професионални прекршоци следново: Плагијати; злонамерно лажно прикажување; клеветење, навреда, понижување, неосновани обвинувања; Прифаќање на мито во било која форма врз основа на публикација или необјавување.

Бул. „Партизански Одреди бр. 4 Скопје Македонија 1000
e-mail: info@semm.mk, <http://www.semm.mk>

Во работата на Комисијата за жалби учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Беким Ајдини, Теофил Блажевски, Филип Ѓурчиновски, Мери Јордановска и Сефер Тахири.

Се обврзува Телевизијата Канал 5, во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави одлуката на комисијата.

Со почит,

Совет за етика на медиумите во Македонија

Претседател,

Мирче Адамчевски